

и лудостъ. Започна се шуменъ и дълъгъ процесъ, и заедно съ него враждата между двѣтъ страни растѣше и достигаше размѣри, каквито никога не бѣше имала.

Тая вражда бѣше стара. Дѣдо Добри бѣше се поминалъ наскоро подиръ подѣлбата. Минаха се години, синоветъ на Вълчана възмжжаха, дойдоха снахи, народиха се унуки. Кжщата му се прѣвърна въ многобройна задруга, той увеличи имота си, забогатѣ. Грозданъ бѣше самичъкъ и остана само съ наслѣдството си оставено отъ баща му. Разликата между прѣдишнитѣ съдружници, започнали еднакво, бѣше голѣма. Мнозина говорѣха, че Вълчанъ билъ намѣрилъ имане, или пъкъ билъ излѣгалъ на врѣмето дѣдо Добри, недосѣтливъ и простъ човѣкъ. „Догдѣ змията не глътне жабата“ — говорѣха тѣ — „коремтъ ѝ не се издува“. Разбира се, това бѣше само мълва и въ нея имаше повече завистъ, отколкото истина. Но по-жѣсно и самъ Грозданъ започна да ѝ вѣрва.

По това врѣме той току-що бѣше се завърналъ отъ служба. Намѣсто прѣдишното голобрадо момче, хрисимо и послушно, съ една почти моминска срамежливостъ, нѣщо, което тѣй много подкупваше нѣкога, сега се яви заякналъ и възмжжалъ левентъ, съ засукани черни мустачки, отворенъ, самоувѣренъ и смѣлъ. Той знаеше много, разбираше отъ всичко, мѣсѣше се навсѣкждѣ. „И ние сме служили служба“ — говорѣше той — „и ние знаемъ законитѣ“. Природно уменъ, той можеше, наистина, да долава сжщността на всѣко нѣщо, говорѣше съ леснота и тѣй убѣдително, че всѣки, който го слушаше, неволно признаваше прѣвъзходството му. Работата си гледаше, както и по-рано, присърце, но сега се бъркаше и въ общи работи. За него почнаха да говорятъ, че дори когато отивалъ да оре въ полето, не забравялъ да тури въ торбата си, освѣнъ хлѣба, и нѣкоя жнижка или вѣстникъ. Къмъ учителитѣ, които се редѣха въ село, той промѣни държането си — гледаше на тѣхъ